

EKO I FINLAND 2022

Innehåll

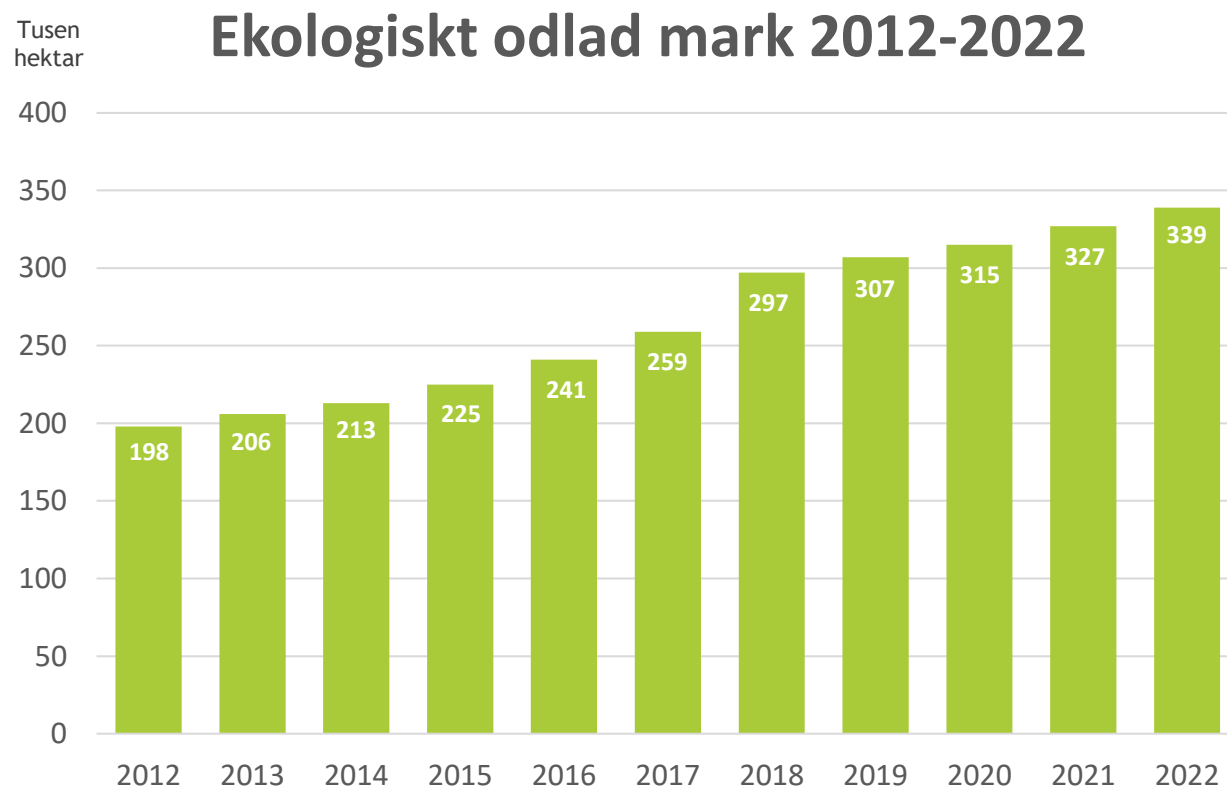
Utvecklingen av ekologisk produktion	3
Ekologisk odling	4
Ekogårdar	5
Växtproduktion	7
Trädgårdsproduktion	8
Djurhållning	10
Husdjursproduktion	11
Naturprodukter	13
Marknaden i Finland	16
Ekologiskt i butiken	17
Ekologiska alkoholdrycker	18
Ekologiskt i proffsköken	19
Ekologisk export	22
Den ekologiska konsumenten	24

Maa- ja metsätalousministeriö
Jord- och skogsbruksministeriet
Ministry of Agriculture and Forestry

PRO LUOMU

Utvecklingen av ekologisk produktion

Källa: Livsmedelsverket

- Den ekologiskt odlade marken i Finland var 339 460 hektar år 2022. Av dessa var 31 573 hektar i ett övergångsskede.
- Den ekologiskt odlade marken ökade med 3,6 % jämfört med föregående år.

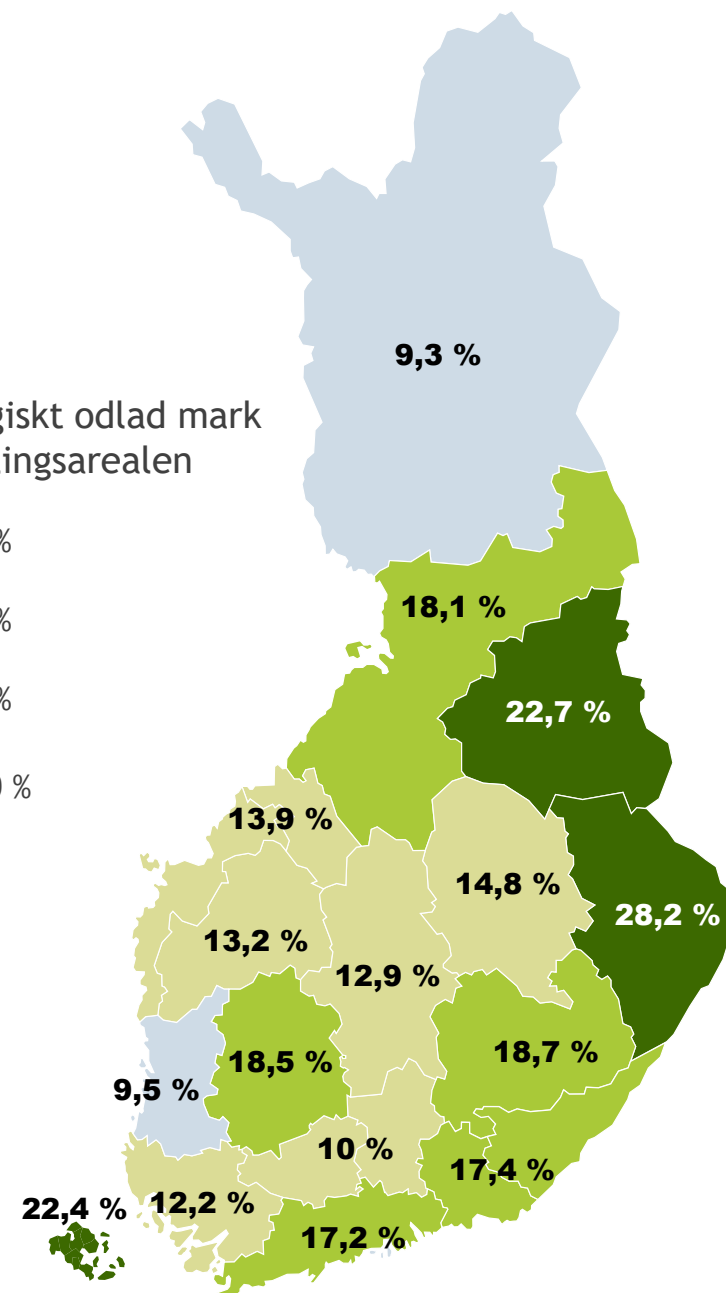
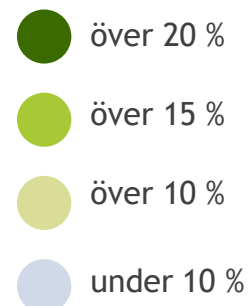
Ekologisk odling

- Av Finlands hela jordbruksareal var 15 % ekologiskt odlad.
- Den största andelen ekologisk åkermark finns i Norra Karelen (28,2 %).
- Den största ekologiska åkerarealen fanns i Norra Österbotten, drygt 39 000 hektar.
- Den ekologiska åkerarealen växte mest i Mellersta Finland (15 %).
- Genomsnittlig storlek på de ekologiska gårdarna var 69,9 hektar (övriga i genomsnitt 52 hektar).

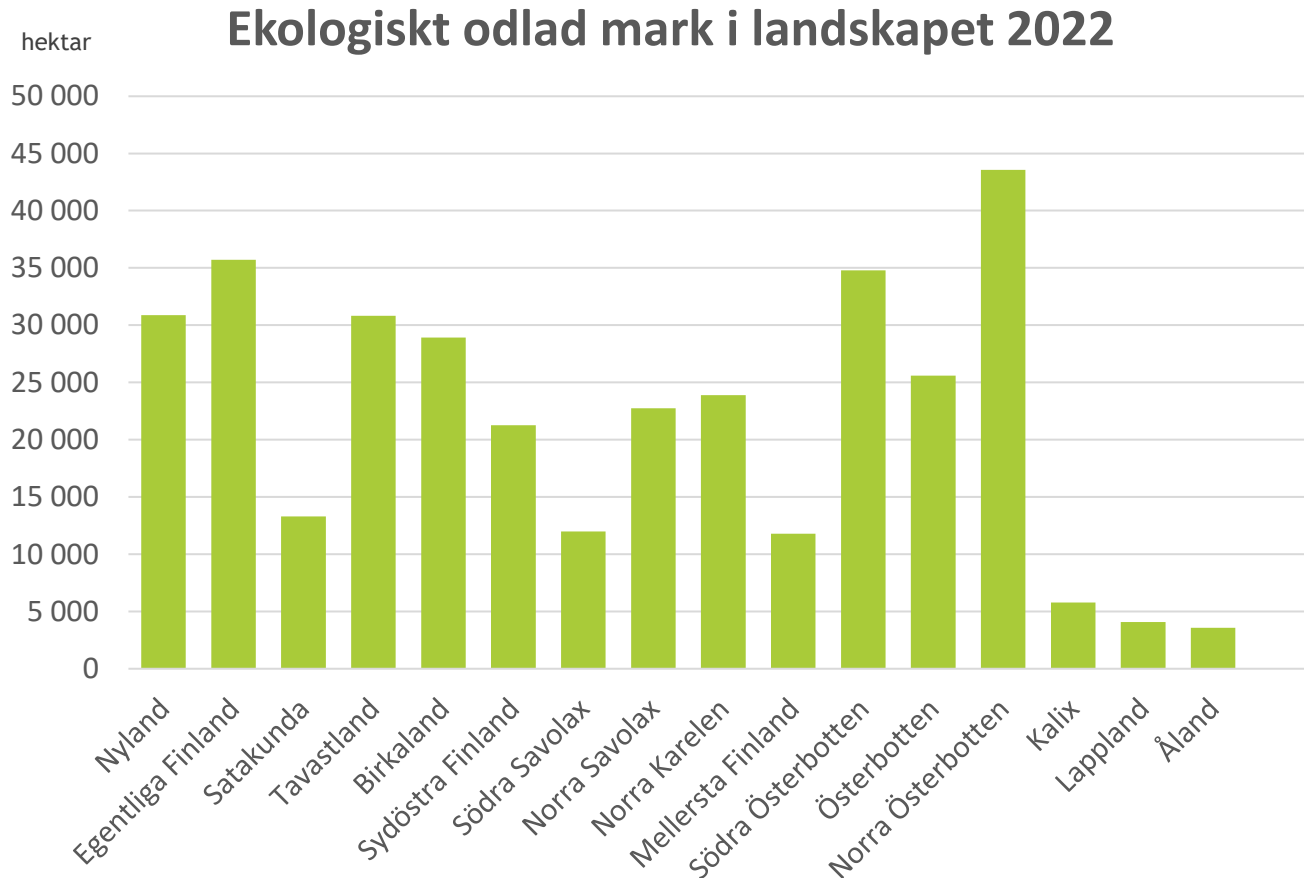

Källa: Livsmedelsverket / Naturresursinstitutet

Andel ekologiskt odlad mark
av totala odlingsarealen

Ekologiska gårdar

Källa: Livsmedelsverket

- 152 nya gårdar övergick till ekoproduktion 2022 och av dessa var 47 gårdar med djur.
- Det totala antalet ekologiska gårdar var 4857, vilket var 11 % av alla jordbruksföretag.
- Det totala antalet ekologiska gårdar minskade med 1% jämfört med föregående år. Detta berodde troligen på osäkerhet kring villkoren för den nya säsongen av EU:s gemensamma jordbrukspolitik (CAP). Dessutom kan de nya reglerna i den nya ekologiska förordningen som trädde i kraft den 1 januari 2022 och det osäkra marknadsläget ha påverkat saken.

Ekologisk växtproduktion

Växtproduktion

EKOLOGISK SKÖRD	2022		2021	
	milj. kg	andel %	milj. kg	andel %
Vete	22,3	2,6	18,3	2,7
Råg	9,3	14,3	10,1	15,1
Korn	16,1	1,1	12,5	1,2
Havre	107	8,9	58,2	7,4
Blandsäd	23,1	43,6	15,4	44
Bovete	0,3	27,3	0,2	28,6
Ryps och raps	3,1	5,5	2,7	6,6
Potatis	9,5	1,7	11	2
Ärter	8	8,7	5	11,7
Bondbönor	3	15,6	1,7	14,2

- År 2022 producerades över 177 milj. kg ekologiska sädesslag i Finland. Skörden av de ekologiska sädesslagen var 55 % större än föregående år.
- 5 % av all säd som skördades i Finland var ekologisk.
- Av den totala rågskörden var 14 % ekologiskt och av den totala havreskörden var 9 % ekologiskt.
- Ekologiska sädesslag odlades på en yta av sammanlagt 67 000 hektar.
- Det viktigaste ekologiska sädesslaget är havre: 60,5 % av all ekologisk säd som skördas är havre.
- Andelen ekologisk produktion är störst inom produktionen av blandsäd, bovete och bondbönor.

Trädgårdsproduktion

Ekologisk trädgårdsodling, skörd (1000 kg)				
	2022	2021	2020	2019
Trädgårdsärter	349	344	638	595
Vitkål	686	758	712	592
Morot	2697	2497	3176	3113
Lök	549	318	476	388
Tomat	906	826	676	746
Gurka	321	262	162	221
Bär	669	728	631	618
Äpplen	78	151	107	116

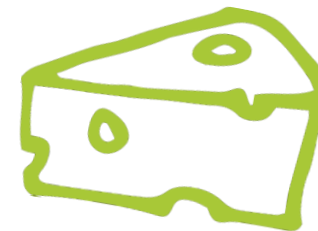
- År 2022 odlades ekologiska grönsaker utomhus av sammanlagt 195 företag på 1 085 hektar. Odlingsarealen ökade med cirka 10 % jämfört med föregående år.
- Arealmässigt är trädgårdsärten den viktigaste frilandsgrönsaken (774 ha).
- Arealen med växthustomater och gurkor minskade med en hektar från förra året, till totalt 4 hektar.
- Ekologiska bär producerades på 831 hektar.
- Området under ekologiska äpplen var på 61 hektar.

Källa: Naturresursinstitutet

Husdjursproduktion

Djurhållning

Källa: Livsmedelsverket

- År 2022 fanns det 1 145 ekologiska gårdar med djur i Finland.
- Det fanns 135 gårdar som producerade ekologisk mjölk och 421 enheter för produktion av nötkött. Ekologiska svinfarmer var 10 och ekologiska broiler-uppfödningseenheter tre. 53 gårdar producerade ekologiska hönsägg.
- I en jämförelse mellan olika landskap fanns det flest ekologiska djurhållningseenheter i Norra Österbotten (128 gårdar) och Birkaland (113).

Husdjursproduktion

EKOLOGISKT KÖTT	2022		2021		2020	
	milj. kg	andel %	milj. kg	andel %	milj. kg	andel %
Nöt	3,42	4	3,46	4	3,35	3,85
Svin	0,73	0,43	0,77	0,44	0,73	0,42
Får	0,28	21,21	0,32	24,24	0,34	23,61
Fjäderfä	Uppgift saknas					

EKOLOGISK MJÖLK OCH EKOLOGISKA ÄGG	2022		2021		2020	
	milj. l/kg	andel %	milj. l/kg	andel %	milj. l/kg	andel %
Mjölk	80,6	3,75	80,9	3,67	79	3,38
Ägg	5,98	8,5	5,25	6,77	5,16	6,79

- 4,4 miljoner kilo ekologiskt kött producerades i Finland år 2022 (exklusive fågelkött) alltså ca 4 % mindre än föregående år.
- Andelen ekologiskt kött var ca 1 % av all köttproduktion.
- Av allt ekologiskt kött var cirka 77 % nötkött.
- Ekologisk mjölkproduktion minskade med cirka 0,4 % från föregående år och andelen av hela mjölkproduktionen är 3,75 %.

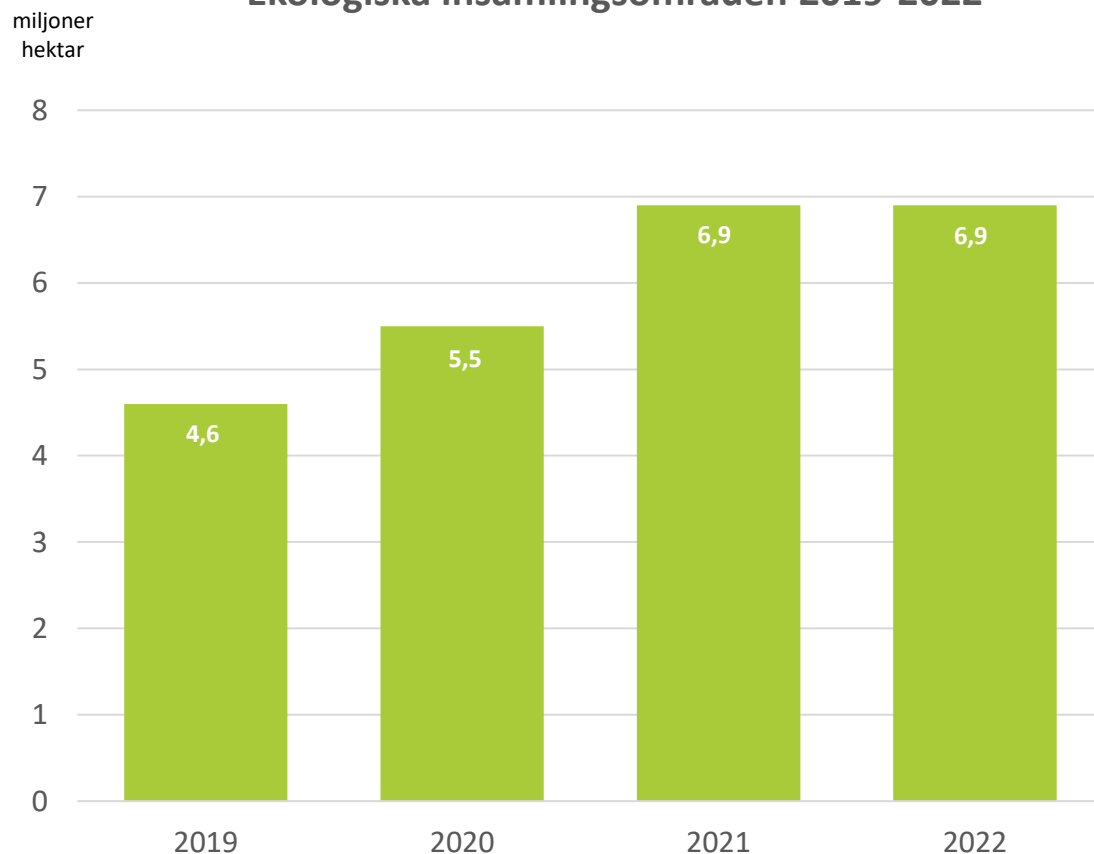
Naturprodukte

Ekologiska insamlingsområden

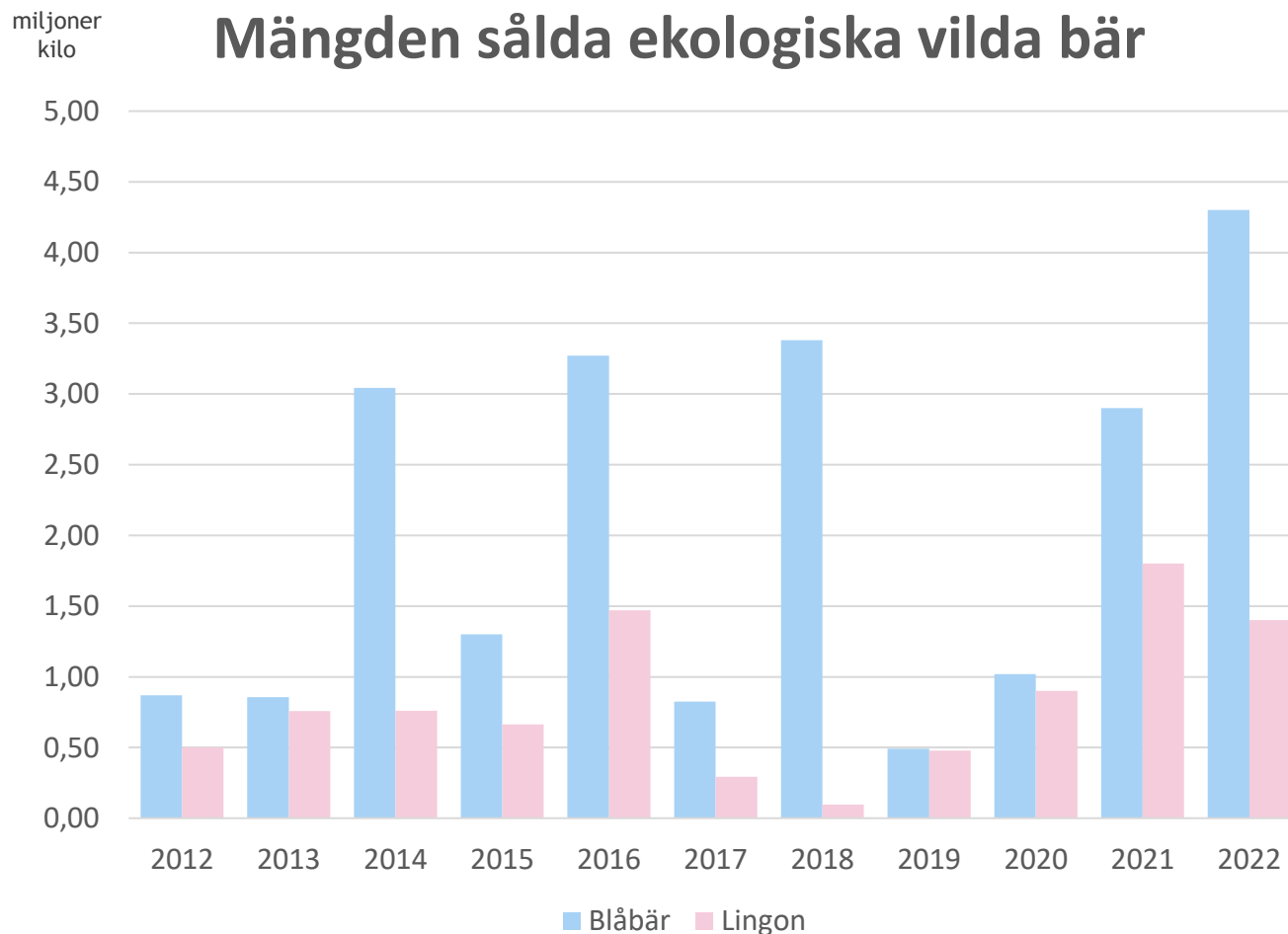

Ekologiska insamlingsområden 2019-2022

- Det finns nu drygt 6,9 milj. hektar certifierat ekologiskt insamlingsområden i Finland, varav de flesta i Lappland. Områdets yta har ökat med cirka 50% sedan 2019.
- År 2021 var de områden som förvaltas av Forststyrelsens naturtjänster även kopplade till ekologisk kontroll och de ekologiska insamlingsområdenas tillväxt år 2021 beror till stor del på det. Finlands stats skogar är nu till största delen certifierade som ekologiska insamlingsområden, och utmaningen är hur man i framtiden ska utöka de ekologiska insamlingsområden i Finland.

Ekologiska naturprodukter

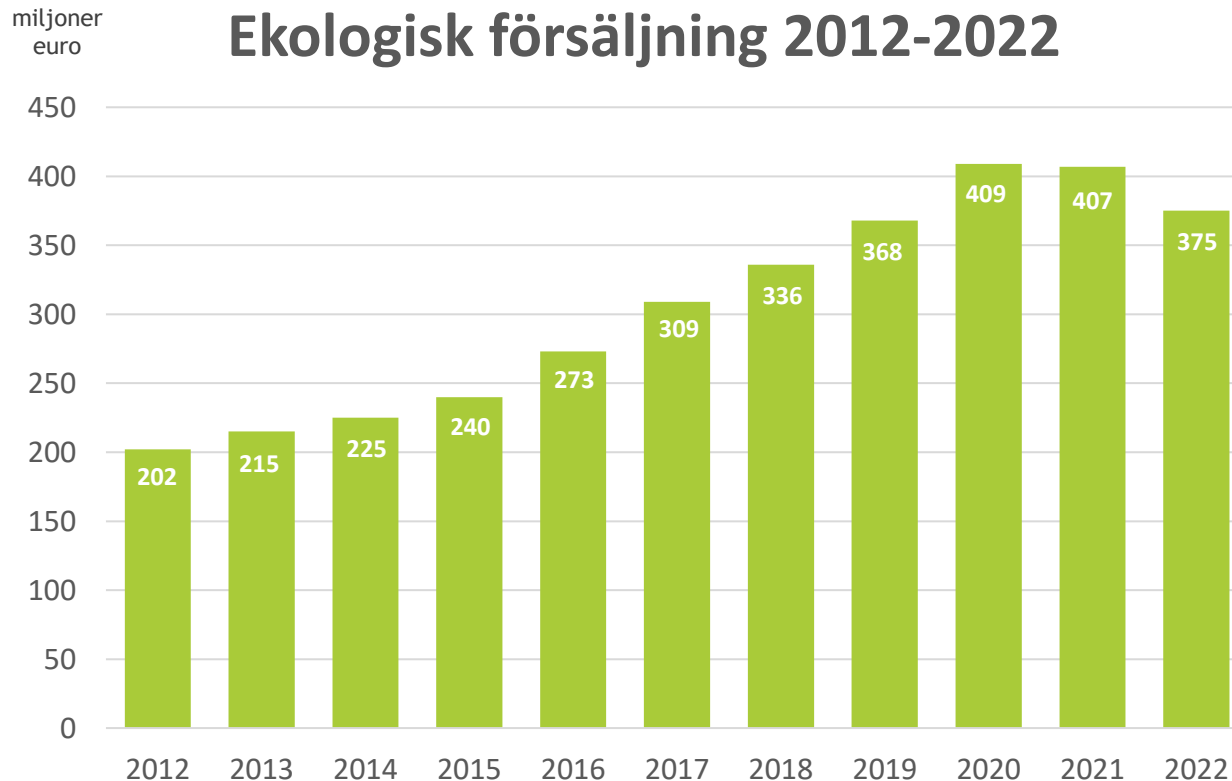
Källa: Livsmedelsverket

- De viktigaste ekologiska vilda bär är blåbär, lingon och hjortron.
- År 2022 samlades till försäljning 4,3 miljoner kilo ekoblåbär, 1,4 miljoner kilo ekolingon och 170 tusen kilo ekohjortron.
- På grund av det varma vädret i juni och juli och det rikliga regnet i augusti var skörden av ekologiska blåbär utmärkt.
- I vissa delar blev skörden av ekologisk lingon mindre på grund av den kraftiga torkan.
- År 2022 var 45% av alla blåbär som plockades till försäljning ekologiska, av lingon 17,4% och av hjortron 63%.

Ekomarknaden

Ekomarknaden i Finland

Källa: Pro Luomu

- År 2022 minskade försäljningen av ekologiskt med 8 procent jämfört med föregående år och det såldes ekologiskt i mataffärerna för 375 miljoner euro.
- Livsmedelsprisernas stigning och konsumenternas prismedvetenhet har klart påverkat försäljningen av ekologiskt.
- Den ekologiska försäljningen ligger dock fortfarande på en högre nivå än före 2019, då restriktionerna från coronapandemin ökade ekologisk konsumtion exceptionellt mycket.
- Den ekologiska andelen av dagligvarumarknaden är 2,2 %.

Ekologiskt i butiken

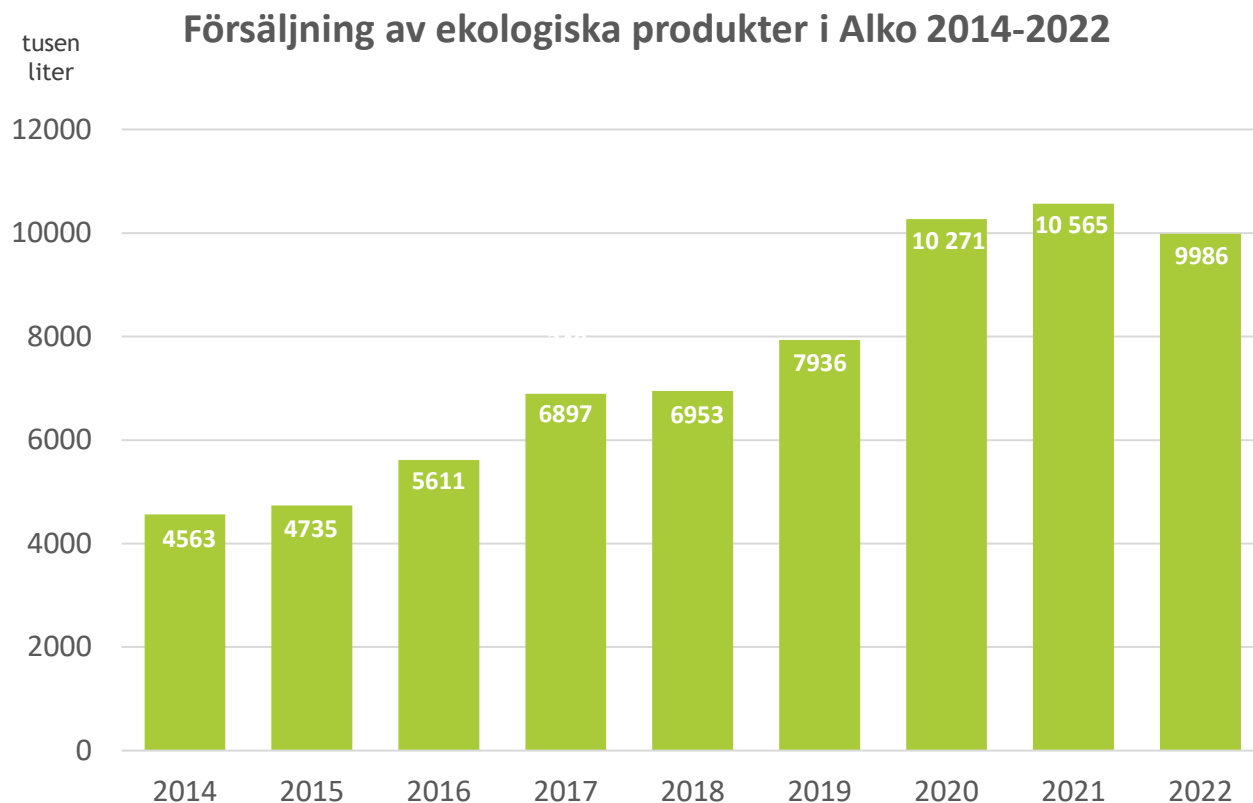

Produktgrupp	Ekologiskt (av värdet)
Barnmat	23 %
Hönsägg	16 %
Växtoljor	14 %
Flingor och gryn	12 %
Saft och saftsoppor	8 %
Mjöl	8 %
Kaffe, te och kakao	7 %
Frukt	6 %
Mjölk	4 %
Grönsaker	3 %

Källa: Pro Luomu

- De populäraste ekologiska produkterna 2022 var banan, mjölk, ägg, kaffe och apelsinjuice.
- Ekologisk barnmat var dock den enda produktgruppen som lyckades öka både i värde och volym.
- Det var knappt några förändringar i värde eller volym i produktgrupper så som gult fett, juice och saftsoppor samt flingor och gryn.

Ekologiska alkoholdrycker

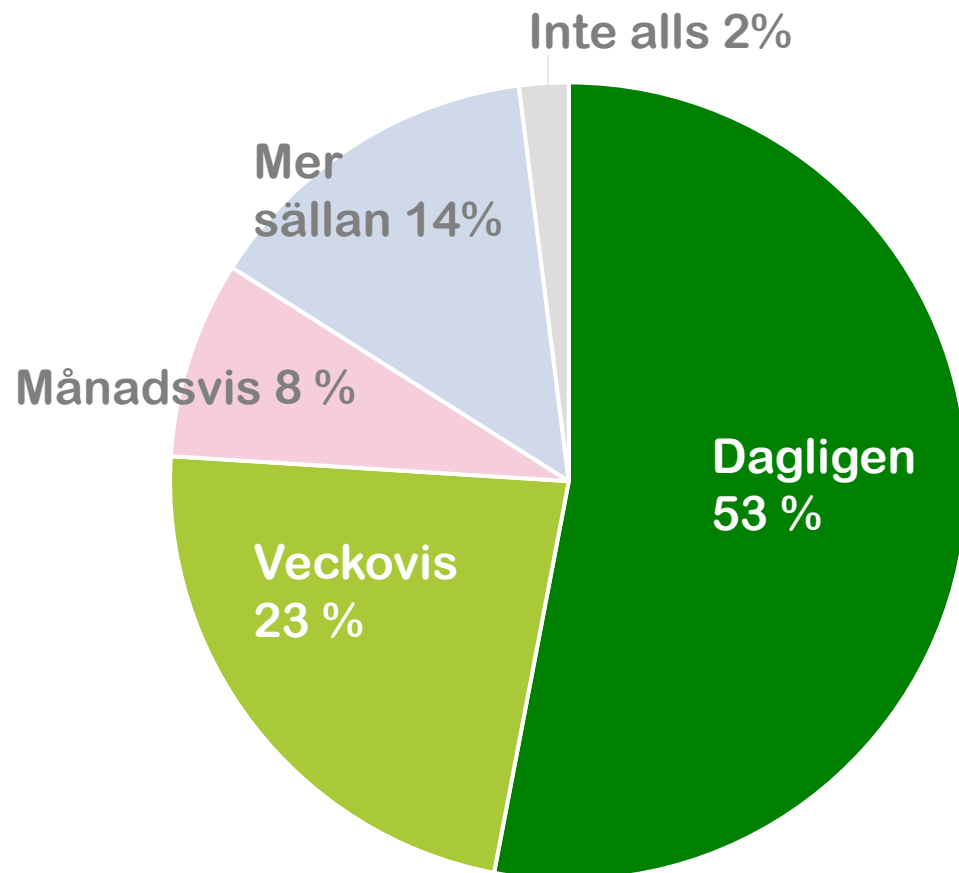
Källa: Alko

- Försäljningen i liter av Alkos ekologiska produkter minskade med 5,5 % jämfört med året innan.
- År 2022 fanns det totalt 1776 ekologiska produkter i Alkos sortiment. Av dessa var 1627 milda viner. Urvalet har ökat med cirka 7 % jämfört med föregående år.
- Alko sålde cirka 9,5 miljoner liter ekologiskt vin, vilket var 19 % av den totala volymen sålda viner.
- Försäljningen av ekologiska alkoholdrycker i dagligvaruhandeln är småskaligt och andelen har länge legat på under två procent.

Ekologiskt i proffsköken

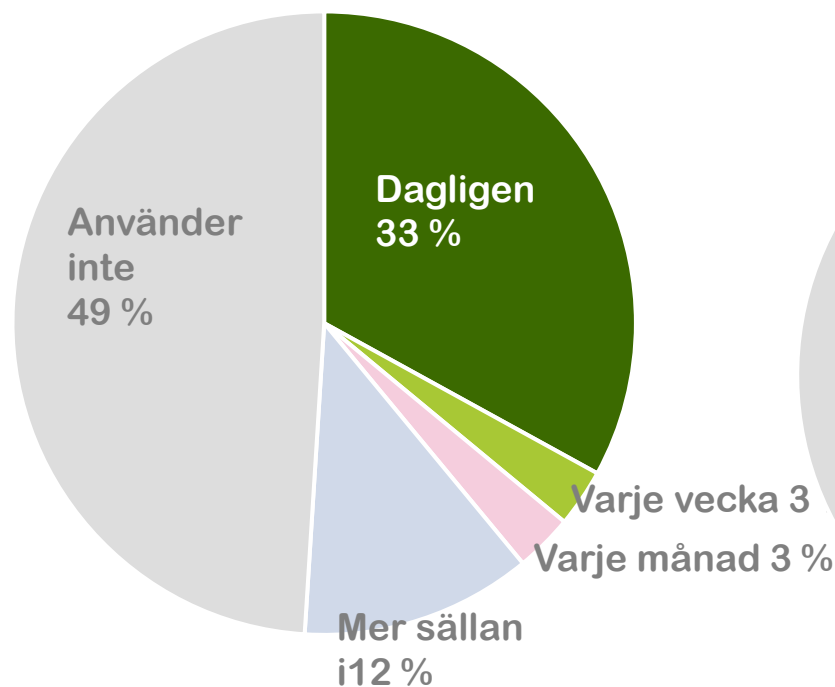
Användning av ekologiska produkter i mattjänsterna

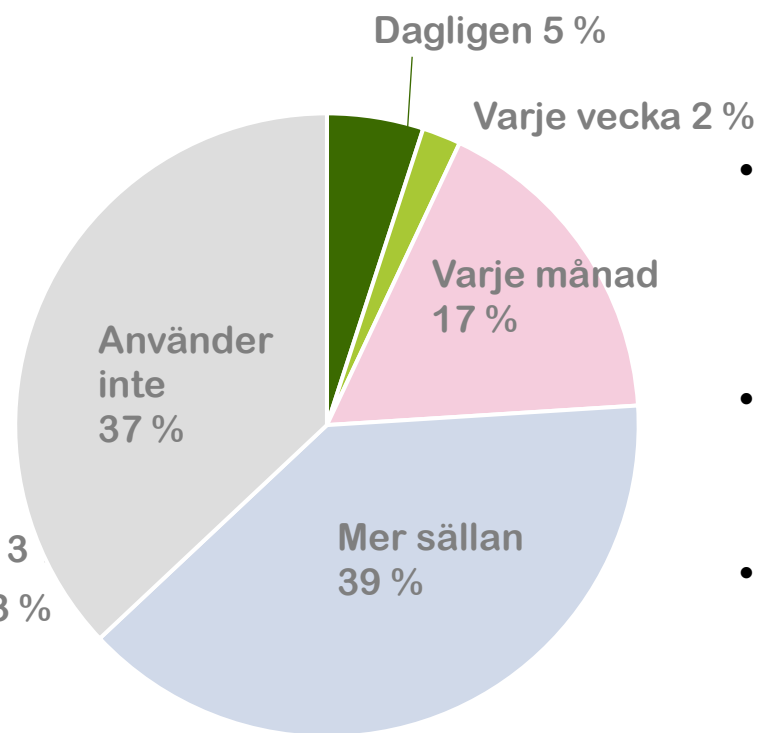
- Enligt en undersökning gjord 2022 säger mer än hälften av mattjänsterna att de använder ekologiska produkter varje dag. 23 % av mattjänsterna använder ekologiska produkter varje vecka och endast ca 2 % säger att de inte använder ekologiska produkter alls.
- Skälen till att använda ekologiska produkter i professionella kök är kvalitet, kundernas välmående, smak och utvecklingen av ansvarsfulla funktioner.
- Oftast används ekologiska flingor, gryn och mjölk. Av mattjänsterna använder 33 % ekologiskt mjölk dagligen.

Skoldistributionsbidraget uppmuntrar användning av ekologiskt

Använder ekologisk mjölk

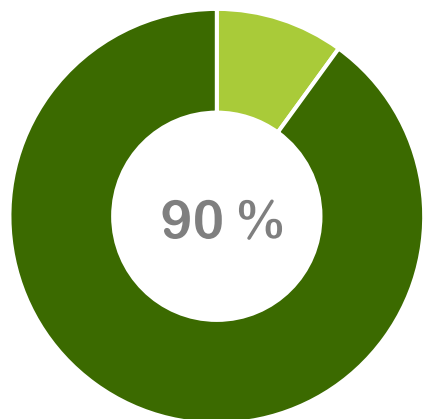
Använder ekologiska grönsaker/rotfrukter

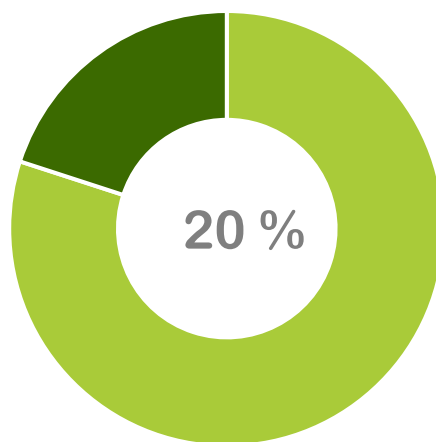
- EU stöder användningen av ekologisk mjölk och ekologiska grönsaker i skolor och förskolor med ett höjt skoldistributionsstöd.
- Ekologisk mjölk stod för 24 % av den subventionerade skoldistributionsmjölken läsåret 2021-2022. Totalt dracks det 3 miljoner liter i skolor och förskolor.
- Skoldistributionsstödet för ekologiska grönsaker användes mest till morötter och bananer.
- Enligt rapporten från projektet *Luomutetaan ruokapalvelut* används ekologisk mjölk dagligen i 33 % av offentliga kök och ekologiska grönsaker används dagligen i 5 % av offentliga kök.

Källa:
Livsmedelsverkets statistik över skoldistributionen /
Luomutetaan Ruokapalvelut -projekt/ Rapport om ekologisk
användning av offentliga livsmedelstjänster 2022/ Pro Luomu

Man vill öka användningen av ekologiska produkter

90 %
av mattjänsterna
känner till statens
ekologiska mål

20 %
av mattjänstenas
kunder(t.ex.
kommuner) har
beslutat att öka
mängden ekologiskt i
mattjänsterna
(” kan inte svara ” svaren har
tagits bort)

- 43 % av de offentliga köken skulle vilja öka användningen av ekologiska produkter i åtminstone vissa produktgrupper
- De produktgrupper där man mest vill öka användningen av ekologiskt är grönsaker och bär, mjölk, flingor och spannmål samt ägg och kött.
- Enligt statens mål ska 25 % av ingredienserna i offentliga kök vara ekologiska år 2030. Statens mål är välkänt inom offentlig matservice.

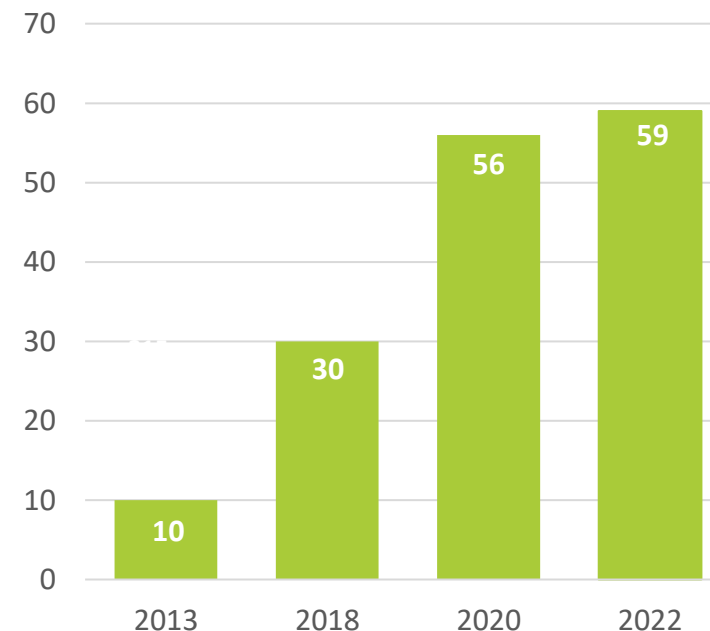
Finlands ekologiska export

- 2022 exporterade Finland ekologiska livsmedel för 59 miljoner euro. Det utgör ca. 3% av hela livsmedelsexporten.
- Den ekologiska exportens värde ökade en aning från 2020.
- Den största varugruppen inom ekologisk export är spannmålsprodukter, som svarade för cirka 40 % av värdet av ekologisk export och 30 % av all finsk spannmålsexport.
- Andra betydande produktgrupper var mejeriprodukter och växtbaserade produkter som ersätter mejeriprodukter, bageriprodukter och naturprodukter.
- 62 % av exporten var halvfabrikat och endast 4 % råvaror.
- Finska ekologiska produkter exporteras till över 40 länder. De populäraste exportländerna är enligt utredningen Tyskland, Sverige, Nederländerna, USA och Sydkorea.

miljoner euro

Ekologisk export

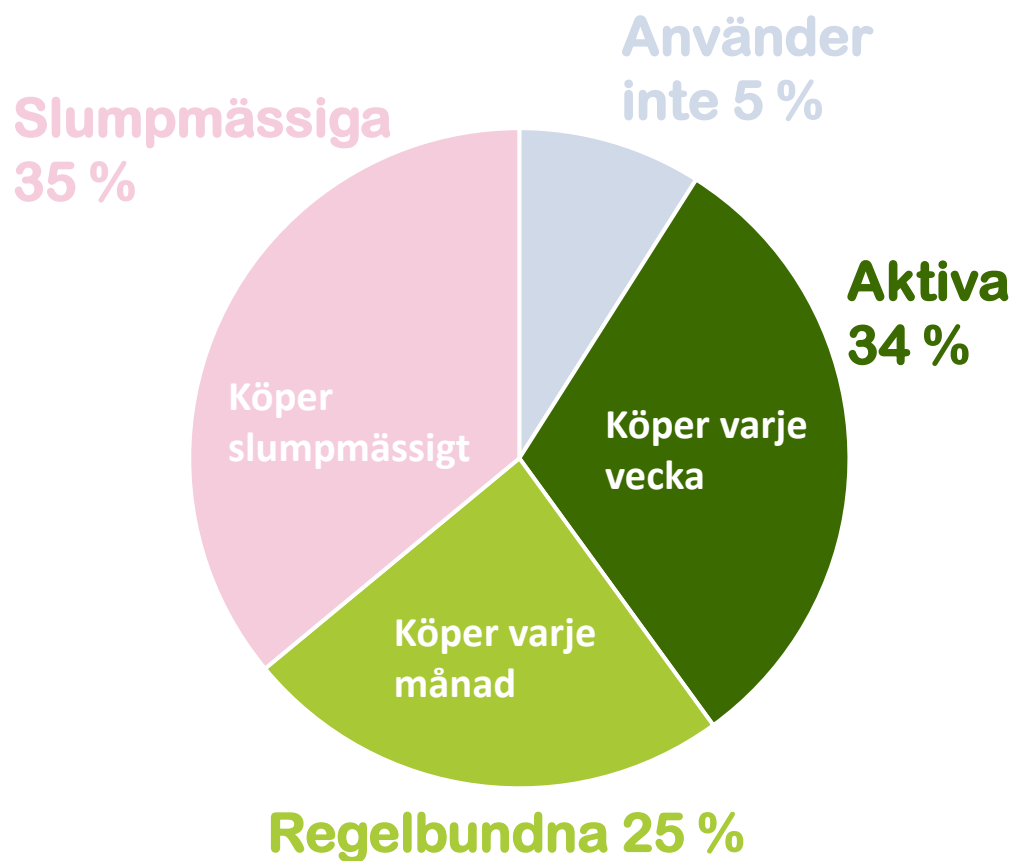

*Alkoholhaltiga drycker är inte inkluderade

Konsumenten

Eko konsumenten

Källa: Kantar TNS Agri/den ekologiska marknadsföringskampanjens effekt 2022

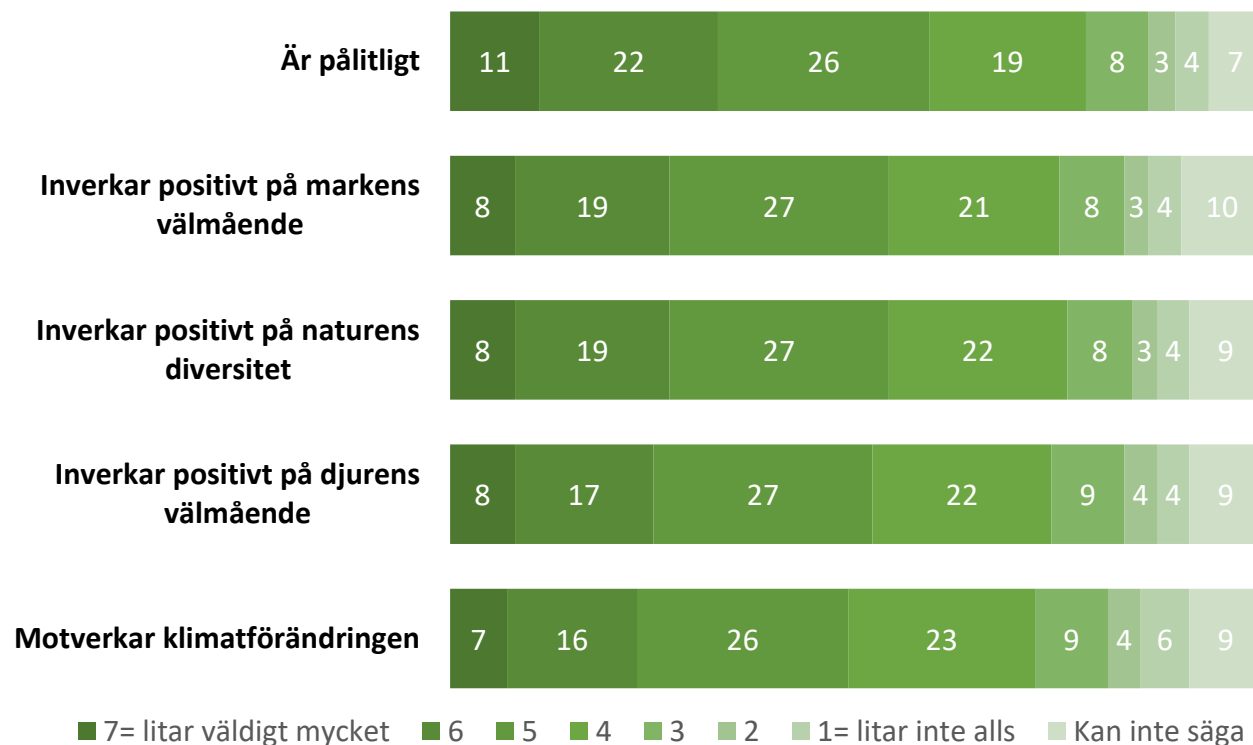
- Enligt en konsumentundersökning som gjordes 2022, köper mer än 1,5 miljoner finländare ekologiskt varje vecka.
- Småbarnsfamiljer är fortfarande en viktig ekologisk konsumentgrupp och kvinnor köper mer ekologiskt än män. Bland 2022 års aktiva konsumenter av ekologisk mat framhövdes i synnerhet barnlösa par, av vilka mer än 40 % sa att de köper ekologisk mat varje vecka
- Ekologiska produkter köps något mer i huvudstadsregionen och andra universitetsstäder än i övriga landet.
- EU:s ekologiska varumärke har blivit mer känt de senaste åren. och enligt konsumentundersökningen 2022 känner 65 % av finländarna igen varumärket med åtminstone viss säkerhet.

Finländarna tror på ekologiskt

I vilken mån litar du på EU's ekomärke ?

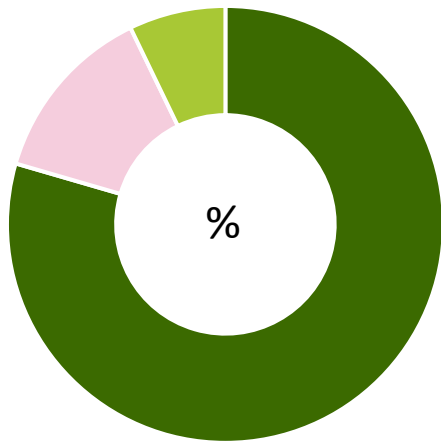
Jag litar på att EU's ekomärke...

- I stort sett två tredjedelar (65 %) av finländarna känner redan igen EU:s ekomärke och 59 % anser att den är åtminstone ganska tillförlitlig.
- Tilltron till vad ekomärket garanterar i produkten är också på en hög nivå - mer än hälften av finländarna litar åtminstone ganska mycket på, att till exempel ekologiskt har en positiv effekt på markens välmående och den biologiska mångfalden.

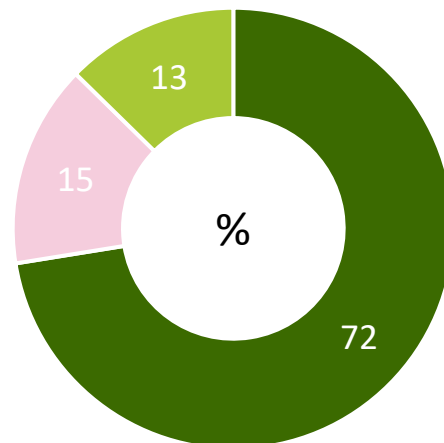
Finländarna vill agera ansvarsfullt – svår att känna igen ansvarsfulla produkter

Jag vill agera mer hållbart i
framtiden

■ Av samma åsikt
■ Kan inte säga
■ Av annan åsikt

Många produkter har
hållbarhetsmärkning, men det
är svårt att veta vilka märken
man kan lita på

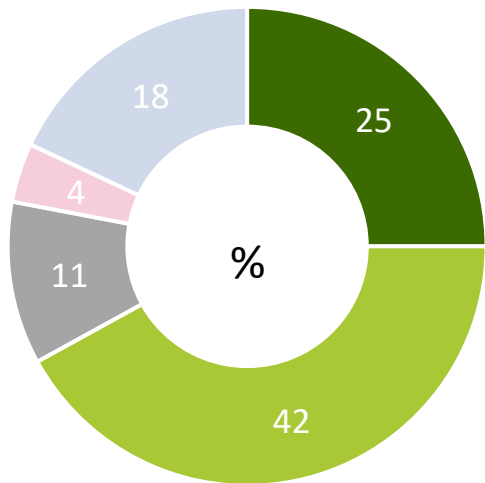
■ Av samma åsikt
■ Kan inte säga
■ Av annan åsikt

- 80 % av de finländska konsumenterna vill agera mer hållbart i framtiden. Nästan lika många konsumenter, 78 %, tror att de kan påverka hållbar utveckling genom sina val.
- Det är svårt för konsumenterna att veta vilka märken man kan lita på.
- 57 % av de finländska konsumenterna menar att det ekologiska varumärket påverkar köpbeslutet i viss mån.

Inflationen påverkar konsumenternas beteende

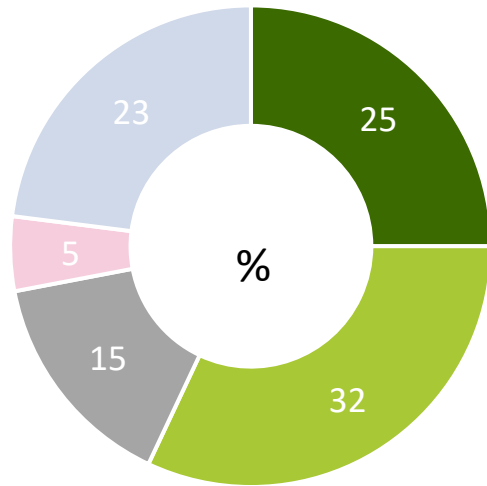

Matpriserna har redan stigit så mycket, att det i hög grad påverkat mina inköpsval.

■ Stämmer helt
■ Stämmer rätt bra
■ Stämmer inte helt
■ Stämmer inte alls
■ Kan inte svara

Matpriserna har redan stigit så mycket, att det i hög grad påverkar i vilken mån jag kan handla ansvarsfullt.

■ Stämmer helt
■ Stämmer rätt bra
■ Stämmer inte helt
■ Stämmer inte alls
■ Kan inte svara

- Inflationen påverkar konsumentbeteendet starkt och har fått märkbara konsekvenser för den ekologiska marknaden, vars värde 2022 minskade efter mer än tio år av god utveckling.
- Enligt en konsumentundersökning (Kantar TNS Agri 2023) säger upp till 67 % av finländarna att prisökningar i stort sett påverkar vilken mat de köper i butiken.
- 57 % av finländarna säger att de upplever att prishöjningen på mat har en betydande effekt på hur väl de kan överväga ansvarsfulla val när de handlar mat.

Sammanfattningen Eko i Finland 2022 har tagits fram av projektet Lokal mat, ekologisk mat och naturprodukter - Samordning av livsmedelssektorn, som finansieras av jord- och skogsbruksministeriet.

Maa- ja metsätalousministeriö
Jord- och skogsbruksministeriet
Ministry of Agriculture and Forestry

PRO LUOMU